

Adri.SmArtFish

Interreg
Italy - Croatia
Adri.SmArtFish

EUROPEAN UNION

Valorisation of SMall-scale ARTisanal FISHERy along the Adriatic coasts, in a context of sustainability

Interreg Italy-Croatia Programme
Priority axis: BLUE INNOVATION
<https://www.italy-croatia.eu/home>

Predviđeno trajanje projekta: 1. siječanj 2019. – 30. lipanj 2021. (30 mjeseci)

ERDF (Europski fond za regionalni razvoj): €2.755.895,92

Ukupni proračun projekta: €3.242.230,50

Projekt: Valorizacija malog priobalnog ribolova duž obale Jadranskog mora u kontekstu održivosti

Na području Europske Unije, ali i na globalnoj razini, mali priobalni ribolov (eng. small-scale coastal fishing SSF) predstavlja važan segment morskog ribarstva, ne samo u pogledu kulturološkog značaja, odnosno društveno-ekonomske strukture i tradicije obalnih ribarskih zajednica, već i iz motrišta održivosti, prvenstveno rasta i zapošljavanja. Prepoznat je na globalnim i regionalnim upravljačkim razinama kao važna karika u ostvarivanju plavog rasta („Blue growth“). Plavi rast je dugoročna strategija održivog gospodarskog razvoja te kreiranje poslovnih prilika i otvaranje novih radnih mjesta u gospodarskim sektorima ribarstva i akvakulture te je Prvi stup Strategije EU za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR).

Prema EU definiciji, mali priobalni ribolov je segment ribarske flote koji obuhvaća **plovila manja od 12m dužine preko svega i koja ne koriste povlačne alate**.

S obzirom na povoljan geografski položaj Republike Italije i Republike Hrvatske na Mediteranu, točnije u Jadranskom moru, obje zemlje njeguju dugu tradiciju bavljenja ribolovom, naročito malim priobalnim ribolovom, koji je bio temelj za osnivanje mnogih ribarskih sela tj. zajednica duž obale Jadranskog mora te na otocima, gdje i u moderno doba u nekim slučajevima služi kao jedini izvor prihoda za lokalno stanovništvo.

Prekogranična suradnja između dvije zemlje uspostavljena je zbog zajedničkih problema i izazova, ali i zajedničkih interesa koje dijele mali priobalni ribari obje države. Programsko područje na kojem se provodi projekt pod nazivom „*Valorizacija malog priobalnog ribolova duž obale Jadranskog mora u kontekstu održivosti*“ (akronim: Adri.SmArtFish; Project ID: 10045781) je Sjeverni Jadran (FAO Geographic Subarea GSA 17), a održava se u okviru Programa prekogranične suradnje INTERREG V-A Italija-Hrvatska 2014. – 2020.

U navedeni projekt uključeno je deset institucija iz obje zemlje, a uključuju:

- Regiju Veneto (Vodeći partner),
- Sveučilište Ca Foscari Venezia (Projektни partner 1),

- Regija Friuli-Venezia Giulia (PP2),
- Regija Emilia-Romagna (PP3),
- Regija Marche (PP4),
- Istarska županija (PP5),
- Primorsko-goranska županija (PP6),
- Zadarska županija (PP7),
- Institut za oceanografiju i ribarstvo Split (PP8) i
- Ministarstvo poljoprivrede – Uprava ribarstva (PP9).

U navedenom području, sektor malog priobalnog ribolova predstavlja oko 50% ribolovne flote Republike Italije i oko 77 % ribolovne flote Republike Hrvatske. Od ukupnog broja plovila koja pripadaju segmentu malog priobalnog ribolova (SSF) većina ih je u županijama koje sudjeluju u projektu. U Istarskoj županiji oko 23%, u Primorsko-goranskoj oko 18%, a Zadarskoj oko 13% plovila.

Izazovi malog priobalnog ribolova i ciljevi projekta

Neki od zajedničkih izazova s kojima se suočava sektor uključuju manjak konkurentnosti u odnosu na industrijske oblike ribolova, poteškoće u pristupu tržištu, niske cijene, nisku učinkovitost u udruživanju, pristup informacijama, smanjenje ribljih stokova i raznolikosti u ulovu te prosječnih veličina individualnih riba, što u konačnici rezultira slabom gospodarskom dobiti te povećanjem tekućih troškova. Također, u programskom području, sektoru malog priobalnog ribolova nedostaje adekvatne infrastrukture i logistike.

Projekt kao opći cilj predviđa osnažiti ulogu malog priobalnog ribolova u bliskoj budućnosti kroz inovaciju u kontekstu plavog rasta (Blue growth). Pod inovacijama se ovdje prvenstveno misli na pristup upravljanju te u valorizaciji proizvoda ribarstva, kako bi se povećala ekonomska i ekološka prilagodljivost i održivost.

Projekt će se temeljiti na prekograničnoj suradnji, a obuhvatiti će sve aktere odgovorne za upravljanje obalnim područjem, uključujući tvorce politike, znanstvenike, ribare, ali i druge dionike. Nedostatak klastera i umrežavanja riješiti će se povezivanjem malih priobalnih ribara s znanstveno-stručnom zajednicom, tvorcima politike, maloprodajnim trgovačkim lancima i nevladinim organizacijama, a s ciljem prepoznavanja novih strategija za ublažavanje rizika, iskorištavanja mogućnosti i poboljšanja dugoročnog planiranja proizvodnje. Moguća rješenja koja bi proizašla iz projektnih aktivnosti uključivala bi načelo zajedničkog stvaranja između malih priobalnih ribara, znanstvenih institucija i administracije. Cilj je postići održivost koja je korisna za okoliš, dugoročnu profitabilnost i povećanje dodane vrijednosti proizvoda kroz nove strategije upravljanja; nove tržišne opcije, komercijalizacija prerađenih proizvoda, i direktna kupcima. Također jedan od konačnih ciljeva projekta je formiranje prekogranične udruge malih priobalnih ribara i donošenje ujednačenog i usklađenog regulatornog okvira.

Predviđeni rezultati projekta uključuju:

- sveobuhvatno znanje o trenutnom stanju malog priobalnog ribolova u GSA 17, koje će dati znanstvenu podlogu projektu te potaknuti tvorce politike i male priobalne ribare na daljnje aktivnosti;
- tržišne i proizvodne inovacije sektora malog priobalnog ribolova, temeljene na prijenosu znanja, prilagodljivosti i održivosti, što će u konačnici pogodovati obalnom okolišu i potrošačima;
- upravljanje inovacijama u sektoru malog priobalnog ribolova, uz obostrano osnaživanje sposobnosti samoupravljanja i pojednostavljenje propisa i regulacija, što će pogodovati prirodnim resursima i drugim korisnicima obalnog područja.

Uloga Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, kao partner na projektu odgovorna je za Radni paket pod nazivom „Kreiranje politike i zajedničko upravljanje“ u kojem će koordinirati aktivnosti među projektnim partnerima.

Glavni cilj biti će poticanje stvaranja samoorganiziranog prekograničnog udruženja malih priobalnih ribara, koje je sposobno definirati višegodišnji plan upravljanja resursima uz pomoć smjernica za ujednačenu, racionaliziranu i orijentiranu održivost reguliranja sektora malog priobalnog ribolova na području provedbe projekta. Također, predviđa se da će takvo udruženje imati reprezentativnu sposobnost baviti se političkim tj. administrativnim segmentom upravljanja ribolovom kako bi se uključilo u stvaranje zakonske regulative.

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, vjeruje u dobar odaziv i uključivanje ribara u projekt te aktivnom sudjelovanju u aktivnostima, kojima se planira osnažiti sektor malog priobalnog ribolova.

European Regional Development Fund

